

RAJČAN

MESAČNÍK MESTSKÉHO ÚRADU V RAJCI

MAREC / 2019

MESTSKÁ KNIŽNICA RAJEC

Milí čitatelia, priatelia knižnice a milovníci čítania zapojte sa aj vy do projektu

JEDNU KNIHU ROČNE

KÚPIŤ - PREČITAŤ - DAROVAŤ

Ako na to?
KÚPILI STE SI NOVÚ KNIHU?

DAROVAL VÁM NIEKTO NOVÚ KNIHU?

PREČÍTATE JU A VIAC SA K NEJ NEVRÁTITE?

DARUJTE JU KNIŽNICI!

Prečo?

Pretože ani naša knižnica nemá toľko finančných prostriedkov na nákup nových kníh, koľko by pre svojich čitateľov chcela.

Čo z toho budete mať?

Každú darovanú knihu označíme menom darcu.

Ak bude darca súhlasiť, uverejníme ho v zozname darcov kníh, ktorý bude zverejnený v priestoroch knižnice a na webstránke www.rajec.sk

Ak sa pridáte, vyhráte **POCIT, ŽE POMÁHATE!**

Autorkou pôvodného projektu, ktorý je úspešne realizovaný v mnohých knižniciach, je novinárka Marta Moravčíková. Viac o projekte sa dozviete na: <http://jkr.martam.sk/>

VERÍME, ŽE TENTO PROJEKT SA STRETNE S PODPOROU ŠIROKEJ VEREJNOSTI, ABY ZAKÚPENÉ KNIHY POTEŠILI ČO NAJVIAC ČITATEĽOV NAŠEJ KNIŽNICE.

ĎAKUJEME!

V TOMTO ČÍSLE SI PREČÍTATE:

- Aktuálne informácie z mesta a mestského úradu •
- Na konci roka odovzdá mesto ďalšie byty – na otázky odpovedá primátor mesta •
- Poďakovanie primátora mesta ••• Z februárového zasadnutia mestského zastupiteľstva •
- Sociálne služby v meste Rajec – ústavná starostlivosť ••• Do Rajca prišla Máša s medvedom •
- Expedičná kamera 2019 ••• Rajecká fašiangová zabíjačka ••• Fašiangy v MŠ Mudrochova •
  - ZŠ Lipová: 1. turnus s Mr. G. je za nami ••• MŠ Mudrochova: Meranie zraku detí •
  - ZŠ Lipová: Kľúč k úspechom majú v rukách naši žiaci... ••• KSŠ: Noc v škole •
- KSŠ: Lyžiarsky výcvik ••• Každé dieťa potrebuje byť prijaté ••• MŠ Mudrochova: Canisterapia •
- Informácie z Cenzuálu ••• Fašiangy v Jednote dôchodcov ••• Fašiangové posedenie seniorov •
  - Quest – cudzie slovo? ••• Art in Motion z Rajca sa nominoval na Majstrovstvá sveta •
- Spoločenská rubrika ••• Pozvánky ••• Inzercia ••• Letáky: Ako správne triediť odpad •

NA KONCI ROKA ODOVZDÁ MESTO ĎALŠIE BYTY

V auguste 2018 sa začali práce na výstavbe nového bytového domu pri bývalej Medike. Ako pokračujú práce na dome? Už viete kedy by mohol byť dokončený?

Práce po zime pokračujú a zhotoviteľ na ostatnom kontrolnom dni na stavbe deklaroval, že termín zhotovenia diela bude dodržaný. Mesto taktiež musí vybudovať cestu, parkovacie plochy, v rézii mesta bude tiež zeleň a verejné osvetlenie. Toto všetko musí byť na jeseň hotové. Keď však zoberieme do úvahy čas potrebný na samotné odovzdanie bytového domu, finančné a administratívne úkony, nakoľko bude financovaný zo Štátneho fondu rozvoja bývania, sme niekde na konci roku 2019, kedy by sme reálne mohli byty odovzdávať.

V júnovom čísle Rajčana sme informovali o tom, že Skládku odpadov v Šuji by sa mala zaplniť do konca roka 2019. Bude sa na skládke budovať ďalšia kazeta alebo budú obce rajeckej doliny musieť odpad vyvážať na nejakú inú skládku?

Čo sa týka novej kazety skládky, v súčasnosti prebieha posudzovanie vplyvov na životné prostredie na Okresnom úrade v Žiline, konkrétne prebieha lehota, počas ktorej je možné sa k zámeru vyjadriť. Ďalej budú podniknuté kroky, aby sa čo najskôr začalo na budovaní novej kazety, a aby sme stihli termín stanovený ministerstvom životného prostredia. Tomuto, samozrejme, predchádza celý rad administratívnych úkonov. Za týmto účelom bola prizvaná aj predsedníčka združenia Skládky odpadov rajeckého regiónu Mgr. Paulinyová na februárové zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Rajci, aby aj poslanci boli informovaní o tomto zámere, časovom a finančnom harmonograme. Čiže naozaj spoločne robíme všetko pre to, aby sa projekt stihol zrealizovať a Rajec, ale aj ostatné obce regiónu, nemuseli náhle čeliť problému, kde vyvážať komunálny odpad, čo by malo o.i. veľmi negatívny dopad na rozpočet mesta a dotknutých obcí.

Všimla som si, že Mesto Rajec zakúpilo na kosačku, ktorá v lete slúži na kosenie trávy, prídavný posýpač.

Áno, potrebovali sme si nejakú pomocť so zimnou údržbou chodníkov, tak sme zakúpili tento posýpač ku kosačke, pretože nie je možné posýpať chodníky v potrebnom rozsahu len ručne. V tomto roku sa však celkom určite nevyhneme kúpe väčšieho stroja na zimnú údržbu, a tak ako som spomínal v minulom čísle, že tento mechanizmus musí byť viacúčelový, tak jeden taký budeme mať k dispozícii v polovici marca práve na testovanie, čo všetko dokáže pri čistení chodníkov. Keďže ide o drahé stroje a nechceme kupovať mačku vo vreci, vyskúšame ho priamo na mieste.

V utorok 19. februára sa uskutočnilo stretnutie dotknutých strán k novým po-

zemkovým úpravám, ktoré by mohli vytvoriť nové parcely na výstavbu rodinných domov. Ako dopadlo stretnutie s občanmi?

Jednou zo zložiek rozvoja bývania je aj rozvoj bytovej výstavby a samospráva sa jednoducho musí angažovať pri jeho riešení. Preto som ešte v januári inicioval stretnutie so zástupcom Okresného úradu v Žiline, aby sa nejakým spôsobom pohol dopredu zámer zrealizovania jednoduchých pozemkových úprav v lokalite „Na záhumní“. Ing. Štrajcher z OÚ v Žiline následne zaslal všetkým vlastníkom dotazník a pozvánku na spoločné stretnutie v kultúrnom dome. Tu už naozaj detailne odprezentoval zúčastneným všetky podmienky a časový harmonogram realizácie týchto jednoduchých pozemkových úprav, ktoré spočívajú vo vytvorení parciel vhodných na výstavbu, namiesto súčasných tenkých a dlhých parciel, ktoré v minulosti slúžili na poľnohospodársku činnosť. Podmienkou pokračovania v zámere bol súhlas vlastníkov vlastníacich minimálne 50 % plochy, na ktorej sa budú pozemkové úpravy realizovať. Táto podmienka je splnená, preto ideme naplno do tohto zámeru.

Do akých výziev sa mesto zapojilo prípadne sa chystá v najbližšom období zapojiť?

Využívanie eurofondov, dotácií a grantov na realizáciu zámerov mesta je prioritou, a preto zvažujeme každú takúto možnosť. V súčasnosti pripravujeme žiadosti o dotáciu na Ministerstvo financií SR, na Environmentálny fond a v rámci podpory športu aj na Úrad vlády SR. Pripravujú sa aj zámery do plánovaných výziev Miestnej akčnej skupiny Rajecká dolina, celkovo však o konkrétnych projektoch budem informovať, až keď budú podané.

V minulom roku sme informovali o možnosti vybudovať cyklochodník medzi Rajcom a Šujou. Koncom roka sa podávala žiadosť na ministerstvo dopravy o finančný príspevok na jeho výstavbu. Už ste dostali rozhodnutie, či mesto získalo finančné prostriedky?

Áno, žiaľ doručené bolo rozhodnutie o neschválení žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na vybudovanie cyklotrasy Rajec – Šuja. Žiadosť, ale ostáva v zásobníku podaných žiadostí, a v prípade navýšenia prostriedkov na cyklotrasu môže byť dodatočne schválená. Čo je, ale obrovský problém, ktorý musíme teraz vyriešiť, je navezený stavebný odpad na mieste, kde sa mal chodník budovať. Je viacero alternatív ako sa s týmto problémom popasovať, všetky v súčasnosti zvažujeme, nakoľko ani jeden nebude zadarmo. Zatiaľ by som chcel aj touto cestou apelovať na občanov, aby nevozili ďalší stavebný a iný odpad na toto miesto. Nejde o skládku, aj keď teraz to naozaj tak vyzerá.

AKTUALITY Z MESTA

**Na otázky odpovedá
Milan Lipka, primátor mesta**

V máji sme informovali o tom, že by sa budova Klubu dôchodcov mohla v tomto roku zatepliť prostredníctvom príspevku z MAS Rajecká dolina a mohlo by tu vzniknúť aj fitnesscentrum so strojmi na cvičenie pre našich seniorov. Bude sa niečo z tohto v tomto roku realizovať?

Zateplenie budovy Klubu dôchodcov v rámci MAS Rajecká dolina nebude možné. Predtým tento zámer s pracovníčkami MAS Rajecká dolina ani konzultovaný nebol. Pracujeme však na získaní iných externých prostriedkov na toto zateplenie, k realizácii však tento rok nedôjde. V prípade, že tieto financie získame, zatepľovať sa bude budúci rok, pretože schvaľovací proces byva dlhý, následne budeme musieť vybrať zhotoviteľa prostredníctvom verejného obstarávania.

Za rozhovor ďakuje Z. Ščasná, odd. kultúry

POZVÁNKA

Vážení občania,

pozývame vás na **verejné stretnutie** vedenia mesta s občanmi, ktoré sa uskutoční v stredu **3.4.2019 o 17.00 hod. vo veľkej zasadačke** mestského úradu v Rajci.

Z FEBRUÁROVÉHO ZASADNUTIA MZ

Dňa 28. februára 2019 sa poslanci zišli na prvom riadnom zasadnutí mestského zastupiteľstva.

Vzhľadom k tomu, že ustanovujúceho zasadnutia MZ sa nezúčastnil zvolený kandidát na poslanca Mgr. Michal Šupka v úvode rokovania zložil sľub poslanca. Následne poslanci poverili Mgr. Šupku zvolávaním a vedením zasadnutí MZ v prípadoch podľa § 12 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Rokovania MZ sa zúčastnila aj p. Anna Paulínyová, predseda Skládky odpadov rajeckého regiónu, ktorá mestské zastupiteľstvo informovala o situácii na skládke odpadov Rajec – Šuja. Po krátkej diskusii poslanci túto informáciu zobrali na vedomie.

V ďalšom bode programu predniesla hlavná kontrolórka mesta Ing. Sekáčová správu o kontrole plnenia uznesení, ako aj o uzneseniach doposiaľ nesplnených.

V ďalších bodoch programu sa poslanci zaoberali napr. rozpočtovými opatreniami o zmene rozpočtu oznámením, schválili použitie finančných prostriedkov z darov Domova vďaka na rekonštrukciu elektroinštalácie plynovej kotolne v DV, zobrali na vedomie ekonomicky oprávnené náklady DV na rok 2019 a schválili vyradenie majetku mesta v hodnote nad 1000 eur.

V zmysle § 14 ods. 1 Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení môže mestské zastupiteľstvo zriadiť mestskú radu. Uznesením MZ v Rajci č. 112/2018 zo dňa 10.12.2018 bola mestská rada zriadená. Vzhľadom k efektívnosti prerokovaných materiálov (o jednom materiáli sa rokuje v komisiách, mestskej rade a následne v mestskom zastupiteľstve, t.j. 3x) bol predložený návrh na zrušenie mestskej rady. Poslanci s týmto návrhom súhlasili a mestskú radu zrušili.

Mestský úrad vypracoval návrh nového Rokovacieho poriadku MZ v Rajci, ktorý poslanci po zapracovaní pripomienok schválili.

Hlavná kontrolórka mesta Ing. Sekáčová v ďalšom bode rokovania predniesla poslancom Správu o kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky mesta za rok 2018 a taktiež Správu o výsledku kontrol uskutočnených hlavnou kontrolórkou mesta za obdobie od 25.10.2018 do 28.2.2019. Obe tieto správy poslanci zobrali na vedomie.

Správu o činnosti mestskej polície za rok 2018 predniesol poslancom náčelník MsP Ing. Rastislav Ťažký, ktorú MZ zobralo na vedomie.

Mestské zastupiteľstvo schválilo termíny riadnych zasadnutí MZ pre rok 2019, a to: 23.5.2019, 14.8.2019, 3.10.2019 a 12.12.2019.

Vzhľadom k tomu, že do rady školy ZŠ a MŠ boli uznesením schválení niektorí poslanci, ktorí v tomto volebnom období nezískali mandát poslanca, bol predložený návrh na ich odvolanie z rady školy ZŠ a MŠ a vymenovať z radov poslancov nových členov rady školy ZŠ a MŠ. Preto poslanci odvolali p. Gabriela Špánika z Rady školy pri ZŠ na Lipovej ulici, p. Janu Koledovú Židekovú z Rady školy pri MŠ na Mudrochovej ul. a Mgr. Bohdana Joneka z Rady školy pri MŠ na ul. Obrancov mieru. Zároveň delegovali PaedDr. Jána Mihalca za člena RŠ pri ZŠ na Lipovej ul., Bc. Martu Repkovú za člena RŠ pri MŠ na Mudrochovej ul. a Martina Matejku za člena RŠ pri MŠ na ul. Obrancov mieru.

Mgr. Michal Šupka a Mgr. Peter Hanus sa vzdali členstva v dozornej rade Bineka, preto ich poslanci odvolali a zároveň menovali do dozornej rady Bineka Ing. Milana Lipku, Ing. Zuzanu Židekovú a Jána Pekara za nových členov dozornej rady spoločnosti Bineko, s.r.o.

Taktiež boli schválení ďalší členovia komisií pri MZ z radov neposlancov, ktorí prejavili záujem pracovať v jednotlivých komisiách. Do finančnej komisie bola schválená p. Mária Rajčanová a Daša Bajzíkova, do komisie pre školstvo, kultúru a šport boli schválení Ing. Marek Kmeť, Jana Demeterová a Mgr. Michal Šupka, do komisie na ochranu verejného poriadku bol schválený Ing. Rastislav Ťažký, do komisie sociálno-zdravotnej bol schválený Vladimír Dubec a Anna Zmrhalová a do komisie výstavby a životného prostredia bola schválená RNDr. Eva Stanková a Vladimír Rybár ml.

Následne poslanci predniesli rôzne interpelácie a podnety občanov, ktorými sa budú zaoberať jednotlivé oddelenia MsÚ Rajec.

V závere rokovania boli schválené termíny rozborov hospodárenia za rok 2018 v ZŠ na Lipovej ul., ZUŠ a Domove vďaka Rajec.

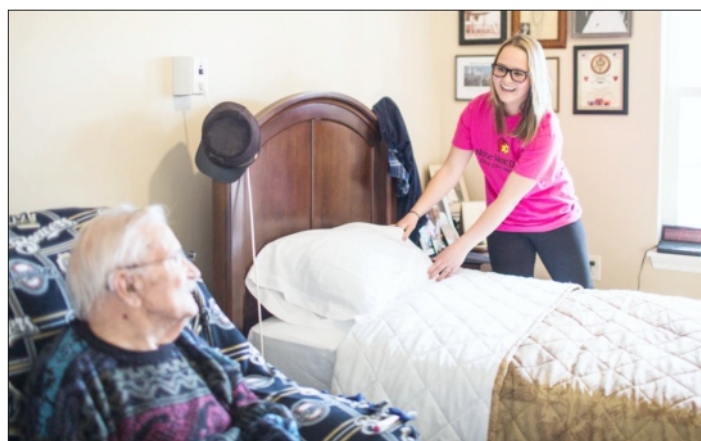
A. Uriková,
vedúca odd. správneho MsÚ Rajec

POĎAKOVANIE PRIMÁTORA MESTA

Chcel by som poďakovať všetkým spoluobčanom, ktorí reagovali na upozornenie a svoje motorové vozidlá preparkovali na svoje nehnuteľnosti a miesta na to určené a tým prispeli k plynulej zimnej údržbe.

Moje poďakovanie patrí aj tým občanom, ktorí i napriek povinnosti mesta zabezpečovať zimnú údržbu komunikácií a chodníkov i naďalej zabezpečovali čistenie chodníkov pred svojimi rodinnými a bytovými domami.

Milan Lipka, primátor mesta

SOCIÁLNE SLUŽBY V MESTE RAJEC: ÚSTAVNÁ STAROSTLIVOSŤ

V minulých číslach Rajčana a na webových stránkach Mesta sme si vysvetlili postup pri vybavovaní agendy ohľadne pomoci pri starostlivosti o člena rodiny, ktorý je odkázaný na pomoc druhej osoby v domácom prostredí. Forma pomoci pri starostlivosti o odkázaného člena rodiny môže byť formou opatrovateľskej služby prostredníctvom profesionálnych opatrovateľiek v domácom prostredí alebo, ak sa opatrovaný či rodina rozhodne, formou ústavnej starostlivosti.

K podaniu žiadosti do zariadenie pre seniorov je potrebné mať vydané „**Rozhodnutie a posudok o odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov**“, ktoré vydáva príslušná obec alebo mesto viazané na trvalý pobyt klienta. **Podmienkou** k podaniu žiadosti o umiestnenie klienta do ústavnej starostlivosti je stupeň odkázanosti **najmenej IV**, čo predstavuje stupeň náročnosti pri starostlivosti o klienta. **Najvyšší stupeň odkázanosti** pri posudzovaní odkázanosti na sociálnu službu je **VI**. Rozhodnutie musí mať **vyznačenú právoplatnosť** a potom môže klient, prípadne iný rodinný príslušník, vyhľadať zariadenie, do ktorého by chcel nastúpiť. *Vydané rozhodnutie je platné na celom území Slovenska* a klient si môže podať žiadosť aj do viacerých zariadení súčasne. V súčasnosti je bežná prax, že sa ľudia pre zamestnanie odsťahujú z mesta, kde žijú ich rodičia. Práve preto je možnosť podať žiadosť o umiestnenie aj v iných mestách. Môžete sa ale stretnúť s tým, že mestá a obce, v ktorých sa zariadenia nachádzajú uprednostnia svojich občanov. Pokiaľ budete oficiálne evidovaní v poradovníku, nie je dôvod, aby ste neboli umiestnení do zariadenia. Každé zariadenie má svoje konkrétne podmienky, v súlade so zákonom č. 448/2008 o sociálnych službách, ktoré treba pred a pri nástupe dodržať. Určite sú to aktuálne potvrdenia o bezinfekčnosti prostredia a klienta, doklad o výške príjmu a podobne. Je to už na každom jednotlivcovi alebo rodine, ako sa rozhodnú, či využijú opatrovateľskú službu, prípadne ústavnú starostlivosť, t. z. celoročný pobyt v zariadení pre seniorov.

Mgr. E. Ondriková, MsÚ Rajec
1x ilustračná snímka: internet

DO RAJCA PRIŠLA MÁŠA S MEDVEĎOM

V nedeľu **24. februára** sa začali do kultúrneho domu zbierať všakovské rozprávkové bytosti – bosorky, víly, princezné, indiáni, piráti, Spidermani, myška Minnie, Elsa z Ľadového kráľovstva, nechýbali ani motýliky, žabky, lienky, včielky, slimáček, korytnačka dokonca prišla Červená Čiapočka spolu s vlkom a poľovníkom. Niektorí obyvatelia možno aj rozmýšľali, čo sa to tam zasa deje, ale to sa iba v Rajci konal **Detký karneval**.

Krásne karnevalové masky prišla zabaviť Máša spolu s medveďom. Deti sa spolu s nimi zabávali a v súťažiach v tanci a rôznych zručnostiach si deti zmerali medzi sebou sily. Napríklad deti mali za úlohu udržať vo vzduchu čo najdlhšie nafúknutý balónik, menili sa

na nehybné sochy, pomocou maľovania na tvár sa menili na iné postavy, dvojice museli počas tanca medzi sebou udržať čo najdlhšie balón, podávali si medzi sebou veľkú mrkvu a komu nakoniec zostala musel vykonať

zadanú úlohu a rôzne iné. Súťaží bolo neúrekom a všetky deti dostali nakoniec za snahu sladké odmeny. Okolo sedemnástej hodiny už boli menšie masky unavené, a tak sa postupne začali rozchádzať do svojich domovom. Všetci odišli z karnevalu príjemne naladení a tešíme sa na spoločné stretnutie opäť o rok.

Z. Ščasná, odd. kultúry MsÚ Rajec
2x snímka: E. Pecná

EXPEDIČNÁ KAMERA 2019

Filmový festival Expedičná kamera už niekoľko rokov neodmysliteľne patrí k jarným podujatiam oddelenia kultúry Mestského úradu v Rajci. Ako jedno z viac ako 200 miest na Slovensku a v Česku sme mali možnosť pozrieť si v piatok 1. marca trojhodinový maratón filmov s prekrásnymi zábermi prírody, nadčasové výpovede a inšpiratívne cesty dobrodruhov a športovcov celého sveta. Najlepšie snímky minulej sezóny, ocenené na medzinárodných festivaloch, expedície do tých najnedostupnejších miest sveta, ale i neuveriteľné výkony na hranici ľudských možností.

Videli sme expedíciu do peruánskej džungle, mrazivý príbeh horeľca zraneného v Kašmíre, adrenalínové putovanie po Novom Zélande, medailónik lezkyne z Nového Anglicka, či závod naprieč Spojenými štátmi v podaní húževnatých cyklistiek.

Z. Ščasná, odd. kultúry MsÚ Rajec

RAJECKÁ FAŠIANGOVÁ ZABIJAČKA

Mesto Rajec, poslanci Mestského zastupiteľstva v Rajci v spolupráci s Penziónom Dubová zorganizovali v piatok 1. marca už po ôsmykrát **DOMÁCU FAŠIANGOVÚ ZABIJAČKU** na rajeckom námestí, na ktorú sa tešia nielen deti, ale hlavne dospelí.

Aj napriek upršanému a chladnému počasiu sa na námestí pracovalo už od skorých ranných hodín. Veď porozkladať stoly a dáždníky, či zakúriť paráky sa nedá za chvíľku. Už od desiatej hodiny sa postupne začalo rozoberať prasiatko a veľmi rýchlo sa pod rukami šikovného mäsiara Jána Vanáka a jeho pomocníkov – poslancov mestského zastupiteľstva, primátora mesta a niekoľkých dobrovoľníkov, zmenilo prasa na rôzne druhy mäsa určeného na jaternice, klobásy, zabíjačkovú kapustnicu, mäso na pečenie, či škvarky. Potom už nasledovalo krájanie, mletie, varenie, miešanie, ochucovanie rôznymi koreninami, či plnenie do čriev. Medzitým sa už škarvili škvarky a varila sa zabíjačková kapustnica. Už od 13. hodiny si mohli záujemcovia pochutiť na čerstvo uvarených alebo upečených výrobkoch. Predaj mäsových výrobkov mali aj v tomto roku na starosti pracovníčky mestského úradu.

Snímka: Szá

Popoludní prišla zabaviť publikum folklórna skupina Kľak z Fačkova, ktorá ukázala všetkým divákovi aj pochod klátnikov po námestí. „Kone“, t. j. niekoľko krojovaných mládencov vyzdobených ručníkmi, zvoncami a vejúcimi stuhami z farebných papierov na klobúkoch, nesú v rukách farebnými krepovými papiermi vyzdobené berco spojené s reťazou, na ktorom je upevnený klát. Vpredu nesú rôznofarebnými stuhami prizdobený stromček, ktorý značí symbol vynášanéj smrti a príchod nového života. Počas niekoľkých vstupov mládenci spolu s dievčatami hrali a spevali pesničky typické pre fašiangové obdobie, ktoré doplnili tancovaním. Kto chcel mohol sa k nim pridať. Profesionálne zohratá skupina nesklamala a zabavila všetkých divákov.

Snímka: Szá

Napriek nepriaznivému počasiu prilákalo takmer celodenné podujatie niekoľko stoviek divákov. Každý odchádzal domov dobre naladený a väčšina divákov si odnášala zabíjačkové špeciality aj domov.

Z. Ščasná, odd. kultúry MsÚ Rajec

Snímka: archív školy

FAŠIANGY V MŠ MUDROCHOVA

Skončilo sa obdobie Vianoc a prišlo obdobie radovánok – tento čas sa nazýva FAŠIANGAMI. Žiaľ, náš moderný spôsob života vyhádza ľudové tradície z nášho života, a preto je na nás, aby sme na tieto zvyky a tradície nezabúdali, oživovali ich, pretože sú tým zlatým kľúčom, ktorý otvára naše srdcia.

Celý týždeň sa z tretej triedy v materskej škole na Mudrochovej ulici ozýval neustále spev, recitovanie, či zvuk harmoniky. Deti poctivo nacvičovali divadielko, ktoré chceli predviesť nielen kamarátom, ale aj rodičom. Nastal ich veľký deň. Rýchlo sme sa prezliekli do krojov a sukničiek, nachystali basu a lesný roh a všetko sa mohlo začať. Deti krásne spievali známe piesne so sprievodom harmoniky a Mirky M., tiež tancovali, či už vo dvojiciach alebo metlový tanec a, samozrejme, recitovali. Odrazu odbila dvanásť hodina a pochovali sme žartovným spôsobom basu. Deti to zvládli perfektne.

Veďme deti k tomu, aby tradície vnímali ako čosi čarovné a pekné!

Bc. Veronika Halková, MŠ Mudrochova

MŠ MUDROCHOVA: MERANIE ZRAKU DETÍ

Naša materská škola sa zapojila do projektu LEVIE OČKO, ktorý každoročne bezplatne organizuje Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Krajské stredisko Žilina.

Vyšetrenie sa uskutočnilo 6. februára v priestoroch materskej školy prístrojom Plusoptix, ktorý je celosvetovo uznávaným prístrojom na vyšetrenie zraku u detí predškolského veku. Tento prístroj dokáže s vysokou mierou spoľahlivosti odhaliť existujúce alebo začínajúce vývinové poruchy zraku, ako napríklad hyperopia, myopia, astigmatizmus, tupozrakosť, či škuľavosť. Ide o poruchy, u ktorých iba včasná odhalenie umožní efektívnu liečbu a elimináciu. Čím neskôr sú vývinové poruchy zraku odhalené, tým sa znižuje šanca na ich úplné odstránenie a ich následky môžu pretrvávajúť následne počas celého života človeka. Takéto poruchy sú, nielen pre rodičov, mnohokrát neviditeľné, nakoľko dieťa je

schopné vytvárať si a využívať vlastné kompenzačné techniky, ktoré mu umožňujú normálne fungovať v známom prostredí. Problémy sa niekedy môžu prejaviť až príchodom do školy, kedy začína byť na zrak dieťaťa kladený väčší dôraz – dôraz na priestorové vnímanie, vnímanie hĺbky, ale aj celkovú prácu očí vo všeobecnosti. V tomto veku je však už pravdepodobnosť vyliečenia zrakovej poruchy veľmi malá až nulová.

Naše deti boli počas vyšetrenia veľmi statočné a úžasné – bezkontaktné, bezbolestné vyšetrenie zvládli s úsmevom nielen na perách, ale i v očiach.

Mgr. Mirka Dubcová, MŠ Mudrochova
1x snímka: internet

ZŠ LIPOVÁ: 1. TURNUS S MR. G. JE ZA NAMI

„Týždenný intenzívny jazykový kurz v Základnej škole na Lipovej ulici je už akosi každoročnou samozrejmosťou a súčasťou plánu pre predmet anglický jazyk. Prípravy na kurz začínajú už v máji a júni predchádzajúceho školského roka. Najskôr si potrebujeme zistiť záujem u žiakov 6., 7. a 8. ročníka. Následne sú im rozdane záväzné prihlášky s návratkou, aby sme vedeli, či budeme v nasledujúcom školskom roku otvárať jeden alebo dva turnusy. Minulý rok sme zaznamenali výrazný záujem u žiakov 6. ročníka – terajší siedmáci. A tak sme v decembri otvorili kurz pre žiakov 8. a 9. ročníka a v apríli nás čaká ešte jeden, pre žiakov 7. ročníka, ktorých sa prihlásilo vyše 30“, hovorí D. Gáperová.

„Počas minulých rokov, keď sa kurzy v škole organizovali, si získali svojich priaznivcov. Niektorí žiaci ho absolvovali už tretíkrát. Záujem o tento spôsob výučby v našej škole nás veľmi teší, a pravdu povediac neprekvapuje, keďže pán Graham Last má medzi našimi žiakmi výborné renomé. A ako sa hovorí – dobrá reklama sa šíri sama,“ dodáva D. Tordová. Keď už vyučujúce majú zistený počet žiakov, nasleduje hľadanie a zosúladenie ter-

mínov z oboch strán. Následne ostáva už len čakať na nový školský rok.

Ale čo to vôbec znamená intenzívny jazykový kurz? To nám ozrejnila A. Muchová: „Žiaci majú päť dní v týždni, šesť hodín denne len angličtinu s native speakerom“, ktorý

Snímka: archív školy

je zároveň aj vyštudovaný učiteľ. Po absolvovaní kurzu každý žiak dostane certifikát.“

A čo na kurz hovoria samotní žiaci, to vám prezradia v nasledujúcich riadkoch dve deviatačky Vanesa Vysoká (IX.A) a Tamara Pekarová (IX.B). „V druhom decembrovom týždni sme zažili náš TRETÍ a zároveň pos-

ledný anglický týždeň. Veľmi sme sa tešili, hoci niekde v nás driemalo to slovíčko posledný, keďže sme deviatačky. MR. G. je veľmi zábavný, kamarátsky, úprimný a cieľavedomý človek. Všetci sme sa smiali na jeho hláškach typu – prestávky šup, haš, no fúúú... Jeho humor nám veľmi sedí a máme ho radi. S každým si rozumel a nikoho za nič neodsudzoval. Počas týchto dní sme sa zlepšili v gramatike, komunikácii a aj vo výslovnosti. Učili sme sa zábavnou formou napr. hrami, spevaním a tancovaním. Mr. G si nás vyskúšal aj ako hercov. Vytvoril nám skupiny, zadal témy, z ktorých si každá skupina vybrala jednu a v priebehu pol hodiny mala pripraviť krátke divadlo – samozrejme, že len v angličtine. Čo vám budeme hovoriť, niektoré výkony boli hodné Oscarov.“ Tamara dodala: „Sme veľmi radi, že nám naša škola dala šancu zúčastniť sa takejto aktivity. Prinieslo nám to veľa skúseností a nových zážitkov, na ktoré určite nezabudneme. Ostatným žiakom odkazujeme, aby neváhali a kurz absolvovali, najlepšie každý rok. Tak ako my, získajú množstvo nezabudnuteľných zážitkov a zažijú krásne chvíle.“

ZŠ Lipová

ZŠ LIPOVÁ: KLÚČ K ÚSPECHOM MAJÚ V RUKÁCH NAŠI ŽIACI...

Školský rok sa prehupol do druhej časti. Niektorí žiaci už pomaly zabudli, kde majú výpisy polročných vysvedčení a mnohí už pracujú na svojich ďalších úlohách.

Medzi nami máme veľa takých, ktorí popri základných povinnostiach stíhajú reprezentovať svoju školu a tým robia radosť sebe, rodičom, no a, samozrejme, predovšetkým celej škole.

Krátko pred Vianocami absolvovali naši chlapci zaujímavý turnaj. Technicky aj kombinačne náročná hra zaujala všetky prítomné družstvá. Turnaj sa konal v Lietavskej Lúčke a naši chlapci: **Lukáš Horník 9.A, Samuel Majoroš 9.A, Dávid Záh 9.A, Kevin Gajdica 9.A, Adrián Macura 8.D, Denis Baránek 9.C, Matej Martinka 7.A a Patrik Putera 7.A** získali **2. miesto**. Ešte ste sa nedozvedeli o aký turnaj ide? Tak čítajte: **Futbalový turnaj chlapcov na otočené bránky**. (Mgr. Ľubomír Majerčíak)

V 21. ročníku medzinárodnej súťaže **PIKOFYZ** si zmerali svoje sily naši školáci so žiakmi z celého Slovenska. Nezaváhali a svoje vynikajúce umiestnenie z minulého roka opäť obhájili. Dvaja ôsmaci sa po 3. sérii príkladov umiestnili nasledovne: **Marko Vričan 8.C** získal **6. miesto** a **Lukáš Úradník 8.C** **14. miesto**. (Ing. Martina Fraštiová)

Ešte v decembri sa uskutočnilo školské kolo v recitovaní povestí **Šaliansky Maťko**. V okresnom kole vynikajúce **3. miesto** obsadila **Timea Haásová** z 3.B triedy. (Mgr. Beatrix Paprskárová)

Koncom januára sa uskutočnilo aj školské kolo **Biblickej olympiády**. Víťazi postupujú do dekanátneho kola, ktoré sa uskutoční v marci tohto roku. (Mgr. Milan Jánoš)

Aj okresné kolo **Matematickej olympiády** prinieslo pekné umiestnenie **Karolíne Kupkovej** z **5.A** triedy. Obsadila **11. miesto**. (Mgr. Jana Lukaniaková)

Vo februári prebehli školské kolá už tradičnej recitačnej súťaže **Hviezdoslavov Kubín**.

Niekoľko deviatakov absolvovalo **generálnu skúšku testu E-T9-2019**, kde si vyskúšali elektronické testovacie prostredie E-test. Tento test je porovnateľný s testom riadneho termínu testovania T-9-2019. S úlohami sa statočne popasovali, preto veríme, že o pár týždňov dopadnú rovnako úspešne. (Mgr. Mária Prokopovičová)

V **okresnom kole Biologickej olympiády** čakalo našich školákov veľa náročných teoretických, ale aj praktických úloh. Čakanie

na výsledky nebolo márne. **Vanesa Uričová 8.A** získala **1. miesto**, **Lívia Frištíková 9.C** získala **2. miesto**. Veľmi pekné a príjemné „prekvapko“, ktoré potešilo úplne všetkých. (Ing. Martina Fraštiová)

Dejepisná olympiáda mala svoju okresnú premiéru v polovici februára. Opäť sme zažili milé prekvapenie: **Kvetoslava Galiová 6.C** získala **1. miesto**, **Sarah Kalinová 8.A** **4. miesto**, **Max Fraštia 6.B** **9. miesto** a **Andrej Galia** z **9.B** **11. miesto**. (Mgr. Petra Špániková)

No a dôkazom toho, že v našej škole je miesto aj na zábavu, bol tradičný **karneval**, ktorý sa uskutočnil v piatok 22. februára vo fašiangovom duchu.

Prešlo len pár týždňov z roku 2019 a my môžeme konštatovať, že úspech kráča v päťkách našich školákov. Radi používame slovné spojenie: **naši školáci**. Sme na nich hrdí, tešíme sa z nich a **ĎAKUJEME**. Vďaka patrí aj rodičom, pretože školákovi pomáhajú a, samozrejme, učiteľom, ktorí ich vedú po ceste poznania. A školáci sa dajú viesť, čo prináša **ÚSPECH**.

Za školu: Mgr. Jana Paulinyová
1x snímka: archív školy

KSŠ: NOC V ŠKOLE

Strávili sme neopakovateľnú a jedinečnú noc v škole. My, žiaci a učiteľia Katolíckej spojenej školy. A hoci to bol len tretí ročník, ohlas tejto akcie medzi deťmi je veľký. Už od septembra sa pypytovali, kedy tá (pre nich) magická noc príde.

Dátum sa stanovil na deň, počas ktorého žiaci dostávali vysvedčenia. Veselé jazyky tvrdili, že sa tak stalo preto, aby deti, ktoré na ňom mali horšie známky, nechali rodičov máličko vychladnúť s predpokladom, že sa na svoje ratolesti po noci mimo domova budú viac tešiť. Tie realistické vedeli, že na druhý deň sú polročné prázdniny a deti si môžu doma pospať.

Na šiestu hodinu (podvečer) sa ku škole hrnuli deti s batohmi na chrbte a spacákmi pod pazuchou. Deviataci veľmi príjemne

prekvapili a pre všetky triedy si prichystali vtipné súťaže a hry. Neskôr sa v telocvični tancovalo a zabávalo a na školskom klzisku zvesela korčuľovalo, lebo hoci bolo v predchádzajúce dni teplejšie, počas noci nás mráz veru poriadne vyštípal. Okolo jedenástej večer sa v našej kaplnke slávila taká predpolnočná sv. omša pri sviečkach. Atmosféra pološera však nikoho neuspala. V triedach ešte dlho po polnoci zneli šepoty a smiechoty detí, ktoré si chceli užiť školu aj inak – bez povinností, nariadení a práce.

Ďakujeme všetkým, ktorým sa chcelo stráviť s nimi celú noc a postarať sa im o program, dozor a občerstvenie. Tešíme sa na ďalší ročník.

ms
1x snímka: archív KSŠ

Snímka: archív KŠŠ

KŠŠ: LYŽIARSKY VÝCVIK

Dávať pozor na 40 detí nie je hračka. Naučiť ich lyžovať nie je jednoduché. Napriek všetkému sa 40 našich detí 4. februára vybralo na týždenný kurz lyžovania na Donovaly do penziónu Zornička.

Podľa overených správ sa nemohli dočkať a celú noc pred odchodom zle spali. Na nálaďe im to však neubralo. Po prerozdelení do družstiev podľa ich lyžiarskych zručností sa hneď po obede vybrali na svahy. Lyžiarske stredisko Donovaly ponúka zjazdovky rôznej náročnosti, a tak už na druhý deň boli skupinky rozlezené kade-tade. Deťom sa neuveriteľne chcelo. Neľakali sa ťažkých lyžiarskych nákladov, na dlhšie presuny, na státie v rade na vleky ani na chlad. Lyžovali až na pokraj svojich síl. Nevynechali jediné večerné lyžovanie. A ešte si pridali aj večerné korčuľovanie – na ľade v tesnej blízkosti penziónu. Užili si jazdu kabínkovou lanovkou a nádherný výhľad z Novej hole podčiarknutý slnečným bezoblačným počasím. Nebol veru čas ani priestor vymýšľať nezbednosti. Silu im určite dodávala aj strava vo výbornej kvalite a dostatočnom množstve. Posledný večer prípadnú svalovicu vyskákali na diskotéke.

Tých päť dní ubehlo ako voda. Všetkým sa veľmi páčilo, nikomu sa nechcelo ísť domov. Dve dievka nazývané lyže každý zvládol, všetci si užili dobrú partiu a kamarátov.

Ďakujeme všetkým, ktorí svojou trochou prispeli k vydarenému týždňu plnému snehu, lyžovania, smiechu a dobrej nálady.

Mgr. M. Smiešková

MŠ MUDROCHOVA: CANISTERAPIA

„To najlepšie, čo môžeme urobiť pre druhých, je venovať im svoj čas, lásku, pozornosť a priestor pre seberealizáciu.“ Týmto krásnym mottom sa riadi Mgr. et. Mgr. Martina Michalková z neziskovej organizácie Zmysel života, ktorá nás navštívila so svojimi štyrmi kamarátmi – Sneženkami a Vílou, v materskej škole.

Snímka: archív školy

Zážitkových aktivít zostavených v špeciálnom edukačnom programe pre materské školy sa zúčastnili deti z 3. a 4. triedy. S nadšením pozorovali psy pri hľadaní piškót, počas slalomu, skákania, dávania packy, odmeňovania i inštruktáže ako sa starať o psíka. Počas ich prekračovania ani nedýchali, aby im neublížili. Deti boli nadšené a od nových kamarátov sa pri hľadaní nemohli odtrhnúť.

Tento krásny deň plný pozitívnych zážitkov ukončili spoločným fotením a krásnym darčekom od Martinky.

Mgr. Mirka Dubcová, MŠ Mudrochova

KAŽDÉ DIEŤA POTREBUJE BYŤ PRIJATÉ

Nezisková organizácia Áno pre život realizuje projekt, ktorý podporila Nadácia pre deti Slovenska z grantového programu Hodina deťom.

Realizovaný projekt reaguje na potreby detí a matiek, žijúcich v Zariadení núdzového bývania, ale tiež rodín v núdzi z rajeckého regiónu. Väčšina z detí bola vystavená zanedbávaniu, týraniu alebo zneužívaniu a tiež prežili rôzne traumatizujúce udalosti. Projekt sa zameriava na využívanie expresívnych metód a kvalitných voľno-

časových aktivít v pomoci deťom a mladým ľuďom v krízových situáciách, aby sa cítili prijaté a rešpektované, čím sa postupne zvyšuje aj ich sebavedomie. Pomocou arteterapie a hrovej terapie môžu deti a mladí ľudia slobodne vyjadriť svoje pocity a ventilovať napätie. Deti nadobúdajú zručnosti a schopnosti potrebné na samostatné fungovanie v ich ďalšom živote. Zmysluplné trávenie voľného času zároveň napomáha predchádzať závislostiam, ktoré deti a mladých ľudí ohrozujú. Preto je jednou z priorit projektu zriadenie ihriska v exteriéri Domova G. B. Molla, ktoré bude realizované v marci 2019.

„Projekt nadväzuje na predchádzajúce úspešné projekty a výsledky našej organizácie. Naša organizácia prevádzkuje Zariadenie núdzového bývania, v ktorom poskytujeme krízové ubytovanie. Prichádzajú k nám matky s deťmi, ktoré utekajú pred domácim násilím alebo z existenčných dôvodov nemajú zabezpečené ubytovanie. V Komunitnom centre pracujeme s ohrozenými rodinami z verejnosti. Deti i rodičia sú v rôznej miere poznačené patologickým prostredím, z ktorého pochádzajú. Najmä na deťoch sa tieto prežitá trauma prejavujú rôznymi poruchami správania, učenia, pozornosti, či socializácie. Vhodne zvolené terapie a voľnočasová činnosť, ktorú poskytujeme, pomáhajú deťom preklenúť zložitú životnú obdobie a získať bezpečie, stabilitu a nové zručnosti pre svoj život. Chceme, aby ich detstvo bolo radostné,“ uviedla vedúca Domova G. B. Molla Daniela Augustínová.

hodina deťom

Mgr. Terézia Podolanová,
Áno pre život n.o.
2x snímka: archív APŽ

INFORMÁCIE Z CENZUÁLU

Na konci januára 2019 sa konalo plánované zasadanie výboru, kde okrem kontroly plnenia uznesení zo zasadaní výboru podal predseda spolčenstva informácie o plnení výrobnno-ekonomických úloh. Ekonómka zasa informovala o stave uzávierkových prác a finančnej situácii. Obidve informácie výbor zbral na vedomie. Nosným bodom rokovania bolo vyhodnotenie plánu opráv a investícií v minulom roku. Na opravy bol plánovaný objem 43 tisíc eur. Skutočný rozsah bol vo výške 33 tisíc eur. Podľa jednotlivých položiek najviac peňazí sa vynaložilo na opravu ciest a zväžnic, čistenie priepustov, požiarnych jám a priekop spolu za 23 tis. eur a náklady na zimnú údržbu ciest boli viac ako 3 tis. eur. Objem investícií bol plánovaný v rozsahu viac ako 164 tisíc eur. V skutočnosti sa investovalo do majetku

Cenzuálu 189 tisíc eur. Z hľadiska jednotlivých položiek išlo najmä o tieto investície: nákup nakladača CAT v cene 70 tisíc eur, unimobunka pre pracovníkov na sklade dreva za 5 tisíc eur, nákup úžitkového auta Toyota za 28 tisíc eur, štiepačka dreva za 2 tisíc eur, rekonštrukcia garáží na obchodné priestory za 30 tisíc eur, rekonštrukcia kúrenia a kancelárskych priestorov za 17 tisíc eur, rekonštrukcia schodišťa, fasády a výmena okien a dverí za 26 tisíc eur, oplatenie lesnej škôlky a oprava chaty v Elhotnej za viac ako 8 tisíc eur.

Pre rok 2019 výbor plánuje opravy v podobnom rozsahu ako aj vlani t.j. 33 tisíc eur, z toho najviac sa plánuje vynaložiť na opravy ciest a zväžnic 20 tisíc eur, zimná údržba ciest a objektov 3 tisíc eur, ostatné tak, ako

sa v priebehu roka vyskytnú. V oblasti investícií plánuje výbor použiť nižšiu čiastku ako vlani a to v rozsahu 70 – 100 tisíc eur. Do strojových investícií plánujeme zakúpiť vysokozdvížný vozík cca za 25 tisíc eur, adaptér k nakladaču CAT cca 8 tisíc eur, malotraktor s príslušenstvom pre lesnú prevádzku za 10 tisíc eur, uvažujeme tiež zakú-

piť sušiareň dreva, keďže je veľký dopyt po suchom rezive, ale toto ostáva zatiaľ otvorené. V stavebných investíciách plánujeme pokračovať s rekonštrukčnými prácami na sídle spoločnosti, ako aj na chate Elhotná. Veľkou výzvou bude rekonštrukcia dvora za administratívnu budovu, najmä čo sa týka kanalizácie a spevnenia plôch. Plán investícií bude predložený na schválenie Valnému zhromaždeniu.

Dňa 13. februára sa uskutočnilo plánované spoločné zasadnutie výboru a dozornej rady k navrhovaným zmenám Stanov a Zmluvy o spoločnosti. Rokovania sa zúčastnila aj prizvaná právnička JUDr. K. PIALOVÁ. Ako sme už v predchádzajúcich vydaniach mesačníka Rajčan informovali, zmenou zá-

kona v Národnej rade SR pozemkové spoločenstvo musí tieto zákonné zmeny implementovať do svojich predpisov. Keďže zákon dáva možnosť v niektorých ustanoveniach si upraviť vlastné predpisy podľa miestnych podmienok, výbor navrhuje na Valnom zhromaždení odsúhlasiť nasledovné úpravy – zo zákona prechádza kompetencia schvaľovať nájomné zmluvy priamo na výbor pozemkového spoločenstva, bolo by tu obmedzenie iba čo sa týka prenajímania lesných pozemkov na lesnícko-hospodársku činnosť. Toto ostane naďalej v kompetencii Valného zhromaždenia. Výbor ďalej navrhuje stanoviť dĺžku volebného obdobia predsedu a ostatných volených orgánov na 5 rokov s tým, že funkčné obdobie starých funkcionárov zanikne nasledujúci deň po zvolení nového predsedu a ostatných členov volených orgánov. V prípade nezvolenia nových orgánov pracujú ešte starí členovia až do zvolenia nového, ale iba s obmedzenými kompetenciami, ako umožňuje zákon. Táto úprava sa týka až nasledujúceho volebného obdobia, a preto terajší predseda a členovia výboru a DR idú ešte podľa pôvodných predpisov. Návrh na uznesenie z Valného zhromaždenia predkladá zvolená návrhová komisia. Prípadné návrhy z pléna musia byť písomné a predložené do začiatku schôdze predsedajúceho Valného zhromaždenia. Výbor tiež navrhuje, aby po schválení zmien Stanov a Zmluvy o spolčenstve bolo vydané úplné znenie.

Plánovaný **termín Valného zhromaždenia** je odsúhlasený na nedeľu **19. mája 2019 v Kultúrnom dome Rajec**.

Ďalšie plánované zasadanie výboru je na 27.2.2019, kde hlavným bodom bude hodnotenie výrobnno-ekonomických výsledkov spoločnosti, návrh na rozdelenie zisku (výplata dividend) za minulý rok a schválenie plánu pre tento rok, ktorý bude predložený na Valné zhromaždenie.

*Ing. Karol Dobeš, člen výboru
1x snímka: archív CS*

FAŠIANGY V JEDNOTE DŔCHODCOV

Je obdobie fašiangov a aj naši členovia Jednoty dôchodcov sa stretli, aby sme si zaspomínali, ako sme sa zabávali za našich mladých čias. Po dobrom obede a kávičke sme si zatancovali a vylosovali bohatú tombolu. A aké by to boli fašiangy bez šišíek? Tie nám spolu s obedom pripravila p. Kollárová. Boli výborné a s čajom s rumom chutili každému. V zábave sme pokračovali ďalej a že si ctíme tradície je vidieť aj z fotografií. Zábava sa nám vydarila a po príjemnom strávenom popoludní sme sa rozišli do svojich domovov tešiac sa na ďalšie stretnutie.

*Rozália Mikolková, predseda Jednoty dôchodcov Rajec
2x snímka: archív klubu*

FAŠIANGOVÉ POSEDENIE SENIOROV

27. februára sa členovia Denného centra zišli, tak ako každý rok, aby si spoločne posedeli a zabavili sa na konci fašiangového obdobia.

Po privítaní predsedníčkou, bola zhodnotená akcia z predchádzajúceho mesiaca, zazneli blahoželanania k narodeninám a k meninám. Po slávnostnom prípitku sa rozprúdila debata. Po chvíli sa začali schádzať aj

muzikanti skupiny Kvanto, ktorí sa nám postarali o zábavu. Privítali sme aj pána primátora Milana Lipku, ktorý s nami posedel a podebatoval. Po dobrom obede z jedálne Rajka, sa rozprúdila zábava. Pán primátor, aj keď sa ponáhľal na zasadnutie so športovými klubmi, nevyhol sa sólovému tancu so seniorka-

mi. Pri jeho odchode sme mu poďakovali za návštevu a on nám prisľúbil, že niekedy nabadúce si s nami posedí dlhšie. Po pampúškoch s dobrým čajom sa už začali pripravovať masky, lebo sme očakávali skupinu z Ledníc, ktorá svojim programom Pochovávanie basy naše posedenie ešte viac spestrila. Masky oplakali basu a potom si s mládenkami z Ledníc zatancovali. Po odchode skupiny zábava pokračovala v ľudovom tóne, ale aj v modernejšom štýle až do večerných hodín, kedy sa členovia pomaly vytrácali z miestnosti k svojim rodinám.

Takto prebehla rozlúčka seniorov s fašiangovým obdobím v Dennom centre.

Viera Jandušíková, Denné centrum K.D.
3x snímka: archív DC

QUEST – CUDZIE SLOVO?

Po zverejnení pozvánky na workshop o questingu si mnohí slovo quest/questing museli zadať do vyhľadávača. Pre viacerých to však už nie je novinka. Trojdňové vzdelávacie stretnutie o tom, ako pátračky/questy sami tvoriť, sme pripravili v januári v OZ Tilia.

WORKSHOP O QUESTINGU V RAJCI

Hrali ste niekedy „pokladovku“, pátračiu hru? V questingu si vyskúšate niečo podobné. Vyrazíte na cestu/prechádzku, budete hľadať indicie a lúštiť tajničku. Nepotrebujete viac než pero a papier s trasou (trasu našej pátračky nájdete od apríla na www.lipy.sk). Téma questu súvisí so životom a tvorbou Vladimíra Kompánka – v jeho obrazoch nachádzame konkrétne miesta v Rajci. Kompánek sa celoživotne vo svojej tvorbe vracal k rodnému kraju, mal rád Rajec, Rajčanku, okolitý kraj. Aj questy/pátračky sú originálne výtvary miestnych zanietencov, ktoré majú budovať pozitívny vzťah ľudí

k nejakému miestu, mestu. Je to tiež jeden zo zaujímavých spôsobov, ako dostať deti i dospelých von do prírody, či do ulíc mesta.

Okrem skupiny dospelých sa questom venovala aj skupina detí a mladých – práve ich účasť nám priniesla iný pohľad, nové postrehy v Rajci. Lektorský nám s questmi pomáhala Hana Kulichová z podkrkonošského ekocentra SEVER v Horním Maršove. Odovzdala nám skúsenosti s prácou s deťmi, turistami, s tvorbou tematických ciest pre návštevníkov.

Questing bol len pokračovaním vzdelávania o učení sa vonku a práci s deťmi v teréne. Už v novembri sme sa stretli so skupinou učiteľov a lektorom z pražskej organizácie Tereza, ktorá sa zameriava na bádateľské formy vyučovania, a okrem iného ponúka inšpirácie na učenie vonku aj systematické výučbové ekovýchovné programy, napr. Les v škole. Téma „deti vonku“ sa venujeme dlhodobo, časť aktivít, vrátane questingu, realizujeme v rámci projektu Deti v prírode – ohrozený druh, ktorý podporila Nadácia pre deti Slovenska v programe Hodina deťom. Ďakujeme!

PRÁCA V TERÉNE: HĽADÁME MIESTA Z OBRAZOV V. KOMPÁNKA

KOMPÁNKOVE DIELA NACHÁDZAME AJ NA CINTORÍNE

Eva Stanková, OZ Tilia
3x snímka: Karol Uhlárik

ART IN MOTION Z RAJCA SA NOMINOVAL NA MAJSTROVSTVÁ SVETA

Tanečný klub Art in Motion funguje v Rajci druhý rok. Deti sa zúčastňujú pohárových aj medzinárodných súťaží v Hip hope. Minulý rok sa podarilo tanečníčkam a tanečníkom klubu získať nomináciu na Európsky pohár v Prahe, kde získali krásne 6. miesto z 59 súperov.

Zverenci klubu sa zúčastnili 3. februára na medzinárodnej súťaži Grand Prix Vienna Open, kde obsadili nádherné dvakrát 2. miesto a jedenkrát 3. miesto spomedzi 700 klubov z 13 krajín, na základe čoho sa im podarilo získať nomináciu na Majstrovstvá sveta v Chorvátskom Zagrebe a Svetový Pohár v Chorvátskom Novalja, ktoré sa uskutočnia v máji a júni.

Obrovská gratulácia žiakom Základnej školy na Lipovej ulici a Katolíckej spojenej školy za úžasnú reprezentáciu klubu a mesta Rajec.

Michal Veselý
2x snímka: archív klubu

inzercia

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Jubilanti – marec 2019

65 rokov
Jolana Rybáriková
Jozefína Gabajová
Jozef Paulini

85 rokov
Anna Pekná

87 rokov
Matilda Veselá

70 rokov
Štefan Huljak
Jozef Gablik
Miroslav Gabaj
PhMr. Antónia
Kardošová

90 rokov
Jozefa
Bakošová
Jozefa
Baránková
Anna
Beňová
(február)

75 rokov
Jozef Židek

80 rokov
Ľudovít Blaho

Srdečne blahoželáme!

Narodili sa

Martina Porubčanská – november
Karolína Bellušová – november
Diana Dvorská – december
Samuel Pažický – december
Karolína Pekarová – december
Patrik Myšiak – január

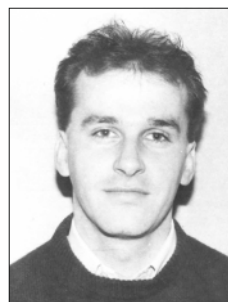

Opustili nás

Pavol Šimko 1926 – 5.2.2019
Anna Koperová 1957 – 18.2.2019
Žofia Chodelková 1937 – 26.2.2019

Uverejnené so súhlasom menovaných osôb alebo rodinných príslušníkov

SPOMIENKA

*Tam v raji nebeskom pokoj večný maj,
buď našim anjelom, na zemi nás chráň.
Odišiel si náhle, nečakane,
na rozlúčku si nám nedal čas,
tvoj odchod zaboľel a bolí celý čas...*

Dňa 26.2.2019 sme si pripomenuli
15. výročie od úmrtia nášho drahého

Jozefa ELOGU ml. z Rajca.

Spomína celá rodina

MESTO RAJEC ĎAKUJE

Jednote dôchodcov Rajec
za výstavu Originálne výrobky a dekorácie

PLASTY

✓ **PATRIA SEM:** PET fľaše, fólie, tégliky, obaly od kečupov a horčíc, plastové tašky a vrecká, obaly od kozmetických a čistiacich prostriedkov (šampóny, aviváže)

✗ **NEPATRIA SEM:** znečistené plasty, podlahové krytiny, novodurové rúrky, obaly z nebezpečných látok (ako napr. chemikálií, motorových olejov, farieb a pod.), guma, kabelky, molitan, polystyrén

Spoločne vytriedme farebnejší svet

ZDRUŽENIE OBCÍ RAJECKÁ DOLINA

NATUR-PACK

PAPIER

✓ **PATRIA SEM:** noviny, časopisy, kancelársky papier, zošity, reklamné letáky, katalógy, kartóny

✗ **NEPATRIA SEM:** knihy, použité plienky a hygienické potreby, mokrý/znečistený/mastný/asfaltový a voskový papier, nápojové kartóny (obaly od džúsov a mlieka), alobal, celofán, dechtový papier, kopírovací papier, lepiaca páska, kovové alebo plastové časti papierových výrobkov

Spoločne vytriedme farebnejší svet

ZDRUŽENIE OBCÍ RAJECKÁ DOLINA

NATUR-PACK

KOVY

✓ **PATRIA SEM:** nápojové plechovky, konzervy od kompótov, mäsových alebo zeleninových výrobkov, hliníkové kozmetické výrobky (sprejové nádoby, tuby), hliníkové fólie (viečka z jogurtov, smotany, obaly zo syrov, čokolád)

✗ **NEPATRIA SEM:** kovový šrot znečistený chemikáliami (napr. kovové obaly od farieb, benzínu, lepidiel a pod.), veľké a ostré kovové predmety, znečistené obaly (napr. plechovky so zvyškami potravín)

NÁPOJOVÉ KARTÓNY

✓ **PATRIA SEM:** neznečistené nápojové kartóny (obaly od mliečnych výrobkov, džúsov, vína a iných nápojov zložené z viacerých vrstiev tzv. viacvrstvové kombinované materiály)

✗ **NEPATRIA SEM:** znečistené nápojové kartóny

Spoločne vytriedme farebnejší svet

ZDRUŽENIE OBCÍ RAJECKÁ DOLINA

NATUR-PACK

SKLO

✓ **PATRIA SEM:** biele a farebné čisté sklo rôznej veľkosti (nevratné obaly z nápojov, poháre a pod.), črepy, úlomky tabuľového skla

✗ **NEPATRIA SEM:** znečistené sklo, sklo s prímiesami, zrkadlá, bezpečnostné sklo, technické sklo, sklenené fľaše od chemikálií, keramika, porcelán, autosklo, sklo kombinované s iným materiálom (drôtené sklo), žiarovky, plexisklo, TV obrazovky

Spoločne vytriedme farebnejší svet

ZDRUŽENIE OBCÍ RAJECKÁ DOLINA

NATUR-PACK

Mestská
knížnica
Rajec

PASOVANIE PRVÁKOV ZA ČITATEĽOV KNIŽNICE

27. marca 2019 - ZŠ Lipová

streda

28. marca 2019 - KSŠ

štvrtok

organizované podujatie
pre žiakov prvého ročníka

Počas podujatia budú zhotovované
obrazové záznamy. Svojou účasťou
na podujatí súhlasíte s ich použitím
pre verejné šírenie na propagáciu.

MESTO RAJEC A MESTSKÁ KNIŽNICA RAJEC

organizuje pri príležitosti Medzinárodného dňa detskej knihy
organizované podujatie pre žiakov 5. ročníka základných škôl v Rajci

DEJINY STATOČNÉHO NÁRODA SLOVENSKEHO

beseda so spisovateľkou
Natáliou Milanovou

VEĽKÁ ZASADAČKA MsÚ V RAJCI

01.04.2019 | 09:00 a 10:30

Počas podujatia budú zhotovované obrazové záznamy. Svojou účasťou
na podujatí súhlasíte s ich použitím pre verejné šírenie na propagáciu.

MESTO RAJEC A MESTSKÁ KNIŽNICA RAJEC

organizuje pri príležitosti Medzinárodného dňa detskej knihy
organizované podujatie pre žiakov 3. a 4. ročníka základných škôl v Rajci

SLOVENSKO

krajina
plná tajomstiev

MAPOVANIE KULTÚRNEHO A HISTORICKÉHO DEDIČSTVA

Beseda s vydavateľkou a autorkou projektu Lenkou Šingovskou
spestrená výstavou ilustrácií Zuzany Fuskovej.

Class www.class.eu.sk

Počas podujatia budú zhotovované
obrazové záznamy. Svojou účasťou
na podujatí súhlasíte s ich použitím
pre verejné šírenie na propagáciu.

VEĽKÁ ZASADAČKA MsÚ V RAJCI

02.04.2019 | 09:00 a 10:30

MESTO RAJEC VÁS POZÝVA

na výstavu prác detí
z Materskej školy na ul. Obrancov mieru

FARBIČKY-ČARBIČKY Z MATERSKEJ ŠKOLIČKY

12.3 - 8.4.2019

VÝSTAVNÁ SIŇ RADNICE V RAJCI

